

**SỞ Y TẾ SƠN LA
BỆNH VIỆN ĐA KHOA TỈNH**

**CHƯƠNG TRÌNH ĐÀO TẠO LIÊN TỤC
TRỢ GIÚP NỘI SOI TIÊU HÓA TRÊN**

(Đối tượng: Điều dưỡng, Kỹ thuật viên)

Thời gian: 1 tháng (160 tiết)

Sơn La, năm 2022

**SỞ Y TẾ SƠN LA
BỆNH VIỆN ĐA KHOA TỈNH**

**CHƯƠNG TRÌNH ĐÀO TẠO LIÊN TỤC
TRỢ GIÚP NỘI SOI TIÊU HÓA TRÊN**

*(Ban hành kèm theo Quyết định số /QĐ-BVĐKT ngày tháng năm 2022
của Giám đốc Bệnh viện đa khoa tỉnh Sơn La)*

Lưu hành nội bộ

Sơn La, năm 2022

I. TÊN KHÓA ĐÀO TẠO: TRỢ GIÚP NỘI SOI ĐƯỜNG TIÊU HÓA TRÊN

II. THỜI GIAN ĐÀO TẠO: 01 tháng (160 tiết)

III. ĐỐI TƯỢNG ĐÀO TẠO:

- Điều dưỡng, Kỹ thuật viên.

IV. MỤC TIÊU ĐÀO TẠO:

1. Mục tiêu kiến thức:

1. Trình bày được phương pháp thiết lập và tổ chức làm việc cho phòng nội soi ở bệnh viện tuyến cơ sở.

2. Trình bày được chỉ định, chống chỉ định và các tai biến có thể gặp trong nội soi tiêu hóa. Nắm được cách phát hiện và xử trí các tai biến của nội soi.

3. Trình bày được kiến thức cơ bản cấu trúc đơn vị nội soi, cấu tạo hệ thống nội soi ống mềm .

4. Trình bày được kiến thức cơ bản về các phương pháp khử khuẩn và bảo quản máy nội soi ống mềm

2. Mục tiêu kỹ năng:

1. Thực hiện được kỹ thuật trợ giúp nội soi tiêu hóa chẩn đoán

2. Thực hiện được một số thủ thuật trong nội soi

- kỹ thuật nhuộm màu

- kỹ thuật làm sinh thiết

- kỹ thuật lấy dị vật ống tiêu hóa qua nội soi

3. Có kỹ năng thực hiện nội soi tiêu hóa cấp cứu.

3. Mục tiêu thái độ

1. Rèn luyện tinh thần trách nhiệm, tác phong tích cực khẩn trương trong quá trình thực hiện nội soi cho bệnh nhân

2. Rèn luyện phương pháp tự học nâng cao kinh nghiệm sau khi kết thúc khóa học về làm việc tại cơ sở:

- cách lưu trữ hồ sơ kết quả nội soi của bệnh nhân,

- cách theo dõi và kiểm tra kết quả nội soi của mình trên bệnh nhân qua các kênh thông tin sau:

- kết quả nội soi của các bệnh viện tuyến trên

- kết quả xét nghiệm giải phẫu bệnh

- kết quả phẫu thuật

- kết quả theo dõi lâm sàng và hình ảnh nội soi của bệnh nhân

3. Biết phương pháp thu thập, cập nhật những thông tin mới về lĩnh vực nội soi trên sách báo tạp chí và mạng internet.

V. NỘI DUNG ĐÀO TẠO

Đối tượng: Điều dưỡng – thời gian 1 tháng

TT	Nội dung	Mục tiêu học tập	Số tiết		
			Tổng số	Lý thuyết	Thực hành
1	Cấu trúc đơn vị nội soi. Cấu tạo hệ thống nội soi ống mềm	- Trình bày được cấu trúc của đơn vị nội soi - Trình bày được nguyên lý, cấu tạo máy nội soi	24	8	16
2	Các phương pháp khử trùng, tiệt trùng và bảo quản máy nội soi ống mềm	1. Trình bày được tác hại của việc khử khuẩn không đúng cách máy nội soi 2. Trình bày được các phương pháp khử trùng và tiệt trùng máy và các dụng cụ nội soi, ưu, nhược điểm từng loại 3. Trình bày được cách khử khuẩn máy nội soi và các dụng cụ trong nội soi 4. Trình bày được cách bảo quản máy nội soi	24	8	16
3	Chỉ định, chống chỉ định, tai biến nội soi thực quản Dạ dày, tá tràng	Nhận biết được tai biến nội soi thực quản Dạ dày, tá tràng	24	8	16
4	Kỹ thuật Phụ trợ giúp nội soi Thực quản, dạ dày, tá tràng	1. Nắm được kỹ thuật phụ nội soi thực quản, dạ dày tá tràng 2. Chuẩn bị dụng cụ và phụ Bác sỹ thực hiện kỹ thuật nội soi thực quản, dạ dày tá tràng	36	12	24
5	Kỹ thuật sinh thiết niêm mạc ống tiêu hóa	1. Nắm được kỹ thuật sinh thiết niêm mạc ống tiêu hóa 2. Chuẩn bị dụng cụ và phụ bác sỹ thực hiện kỹ thuật sinh thiết niêm mạc ống tiêu hóa	12	4	8
7	Khai giảng, bế mạc		4	4	
8	Ôn tập		32	8	24
9	Kiểm tra		4	2	2

TT	Nội dung	Mục tiêu học tập	Số tiết		
			Tổng số	Lý thuyết	Thực hành
	Tổng số		160	54	106

VI. Tài liệu dạy - học

- Tài liệu biên soạn riêng dành cho chương trình nội soi thực quản dạ dày tá tràng 3 tháng;
- Sách đọc thêm: Nội soi tiêu hóa(nhà xuất bản y học), Practical Of Gastrointestinal Endoscopy, Advance of endoscopic therapeutic
- Nội soi tiêu hóa (nhà xuất bản y học), Practical Of Gastrointestinal Endoscopy, Advance of endoscopic therapeutic.
- Hướng dẫn nội soi tiêu hóa cơ bản- Bệnh viện Bạch Mai

VII. Phương pháp dạy học

- Thực tập lâm sàng: học viên học thực hành trên lâm sàng tại Khoa Nội I được chia thành 2 nhóm. Mỗi nhóm có 1 giảng viên hướng dẫn. Học viên được tiếp cận bệnh nhân, máy nội soi và các phương tiện thực hành khác. Học viên được thực hành trợ giúp hoặc thực hiện kỹ thuật trên bệnh nhân với sự cho phép, hướng dẫn và giám sát của giảng viên.
- Học viên sẽ được tham gia trực cùng các ca trực của bác sỹ: 2-4 học viên đi trực theo 1 bác sỹ. Học viên được học thực hành trong ca trực của mình với sự hướng dẫn, giám sát của bác sỹ trực.
- Thi lâm sàng: Mỗi học viên sẽ thực hiện kỹ thuật nội soi trên một bệnh nhân, học viên thực hiện khám lâm sàng để đánh giá chỉ định nội soi của bệnh nhân cũng như tìm hiểu các đặc điểm khác của bệnh nhân như: tiền sử dị ứng, bệnh khác kèm theo để có những chú ý khi soi. Sau đó bệnh nhân thực hiện kỹ thuật nội soi thực quản, dạ dày, tá tràng trên bệnh nhân đó dưới sự giám sát hướng dẫn và trợ giúp của cán bộ chấm thi thực hành. Điểm thi thực hành được tính theo.
 - + Điểm thực hiện kỹ thuật: Theo thang điểm của từng bước.
 - + Điểm kiến thức: Là điểm cho phần hỏi thêm trên bệnh nhân.
- Chỉ tiêu thực hành: Mỗi học viên nên có một sổ theo dõi học tập và ghi chép các bệnh nhân đã thực hiện thủ thuật, các kỹ thuật đã tham gia hoặc trực tiếp thực hiện với xác nhận của giáo viên.

VIII. Tiêu chuẩn giảng viên và trợ giảng

Đội ngũ giảng viên:

- Số lượng: 02 giảng viên
- Đã được đào tạo chuyên ngành nội soi tiêu hóa, có thâm niên làm nội soi ít nhất 3 năm.

IX. Thiết bị, học liệu cho khoá học

- Phòng học lý thuyết: Tại phòng giao ban khoa Nội 1, giảng đường BVĐKT

- Phòng nội soi có 3 phòng thường xuyên làm nội soi trên bệnh nhân đủ cho 10 học viên chia 2-3 nhóm

- Phương tiện nghe nhìn: bảng, bút viết; máy tính và máy chiếu.

- Trang thiết bị, đồ dùng học tập: 03 Hệ thống nội soi Video, Mô hình, Kim sinh thiết, dụng cụ can thiệp, phương tiện truyền hình ảnh.

Học viên được giới thiệu, hướng dẫn thực hành trên mô hình dưới sự hướng dẫn giám sát của giáo viên

X. Hướng dẫn tổ chức thực hiện chương trình

1. Phân bố thời gian khóa học

- **Quỹ thời gian:**

04 tuần x 5 ngày x 8 tiết/giờ học = 160 tiết/giờ

2. Phân bố thời gian:

- Học thực tập lâm sàng: 106 tiết

- Học lý thuyết: 54tiết

3. Tổ chức khóa học:

- Mỗi lớp học không quá 10 học viên

- Khóa học được tổ chức tại Khoa Nội I, phòng Chỉ đạo tuyến trực tiếp quản lý.

- Mỗi lớp học có 01 giáo viên phụ trách và đồng thời là tư vấn hỗ trợ học tập cho học viên

- Học viên trong lớp bầu lớp trưởng và 1 lớp phó

- Học lý thuyết tại Giảng đường Bệnh viện, Hoặc Phòng giao ban khoa

- Thực hành: Tại Khoa Nội I. Lớp học có thể chia thành 2-3 nhóm khi thực tập lâm sàng.

XI. Đánh giá và cấp Chứng nhận/ chứng chỉ đào tạo liên tục

1. Đánh giá thường xuyên

* Kiểm tra kiến thức trước khóa học

Hình thức: câu hỏi lý thuyết

Thời gian: 30-45 phút

Phương pháp: Câu hỏi tự luận/bài tập xử trí tình huống hoặc câu hỏi trắc nghiệm khách quan

Các chỉ tiêu cho từng học viên

Thủ thuật:

TT	Tên thủ thuật, kỹ thuật	Chỉ tiêu về thực hành (số lượng)		
		Quan sát	Trợ giúp	Tự làm
1.	Sát khuẩn, bảo quản máy nội soi	50	20	10
2.	Kiểm tra, đánh giá máy nội soi	50	20	10
3.	Trợ giúp BS làm sinh thiết	5	5	3
4.	Phụ nội soi dạ dày trên bệnh nhân	100	30	10
5.	Phụ tiêm cầm máu ổ loét	3	3	1
6.	Phụ lấy dị vật qua nội soi	3	0	0

2. Đánh giá kết thúc: 01 bài thi viết và 01 bài thi thực hành

- Bài thi viết:

Thời gian: 60 phút

Nội dung: Tổng hợp kiến thức toàn khóa

Phương pháp: bài tập tự luận và câu hỏi trắc nghiệm khách quan

- Bài thi thực hành:

Thời gian: 30 phút

Nội dung: Thực hiện trên bệnh nhân

Phương pháp: Quan sát bằng bảng kiểm và vấn đáp

Điểm thi kết thúc: Trung bình cộng của hệ số điểm bài thi viết và điểm bài thi thực hành, trong đó điểm lý thuyết hệ số 1, điểm thực hành hệ số 2.

3. Cấp chứng chỉ:

- Điều kiện cấp chứng chỉ (Thông tư số 22/2013/TT-BYT ngày 09/8/2013 của Bộ Y tế về Hướng dẫn đào tạo liên tục cho cán bộ Y tế).

- Không nghỉ quá 5% tổng số thời gian khóa học

- Không bị kỷ luật từ hình thức cảnh cáo trở lên trong thời gian tham dự khóa học.

- Hoàn thành đầy đủ bảng chỉ tiêu thực hành của khóa học

- Không quá 1 điểm kiểm tra thường xuyên bị điểm dưới 5.

- Điểm thi kết thúc khóa học từ 5 điểm trở lên.

* Tên Chứng chỉ: **TRỢ GIÚP NỘI SOI ĐƯỜNG TIÊU HÓA TRÊN**

MỤC LỤC

STT	TÊN QUY TRÌNH KỸ THUẬT
Quy trình kỹ thuật nội soi chẩn đoán	
1	Quy trình khử trùng dụng cụ nội soi
2	Nội soi thực quản – dạ dày – tá tràng.
2	Nội soi đại trực tràng toàn bộ ống mềm có dùng thuốc tiền mê.
3	Nội soi can thiệp- sinh thiết niêm mạc ống tiêu hóa.

QUY TRÌNH KHỬ TRÙNG DỤNG CỤ NỘI SOI

1. KTV đeo găng, khẩu trang, bảo hộ lao động.
Chuẩn bị dụng cụ: Chổi rửa, khăn mềm, vòi khí nén, máy hút, khăn lau vô khuẩn
Hóa chất: Bát đựng 500ml dung dịch tẩy rửa, Cidex OPA, nước RO.
2. Lau sạch toàn bộ phần thân ống soi đưa vào bệnh nhân bằng vải mềm với dung dịch tẩy rửa.
3. Hút dung dịch tẩy rửa khoảng 30 giây.
4. Bơm nước và khí bằng van tăng cường MH-948.
5. Bơm dung dịch tẩy rửa và không khí vào kênh nước phụ
6. Tắt nguồn sáng. Tắt bộ xử lý hình ảnh
7. Tháo van tăng cường, van hút, van sinh thiết ra khỏi ống soi và đặt chúng vào trong bồn dung dịch tẩy rửa. Sau đó tiến hành việc vệ sinh và tiệt trùng máy theo như mục
8. Tháo đường ống của bình nước nối với ống soi và đặt vào vị trí cũ của bình.
9. Tháo đường ống hút nối giữa máy hút và ống soi.
10. Tháo dây nối giữa ống soi và bộ xử lý hình ảnh, tháo dây nối videoscope và gắn nắp đậy.
11. Tháo ống soi ra khỏi nguồn sáng và đem đến khu vực vệ sinh máy.
12. Kiểm tra rò rỉ
13. Rửa máy:
 - Rửa bề mặt ngoài
 - Chải các đường ống, chải đường ống hút, đường dụng cụ và ổ van hút